

POTŘEBUJÍ POMOC. Bída netrápí jen bezdomovce, ale i rodiny s mnoha dětmi.

Početné rodiny tíží chudoba

Zlínský kraj - Řekne-li se chudoba, řadě lidí se vybaví otrhaný bezdomovec, pod novými v parku nebo romské ghetto na kraji města. Podle údajů ministerstva práce a sociálních věcí ale chudoba nejvíce ohrožuje české rodiny se třemi a více dětmi a neúplné rodiny.

Chudoba ohrožuje pětinu početných rodin

Bída se vkrádá zhruba do pětiny domácností s třemi a více dětmi a do téměř třetiny domácností osamělých žen a mužů s dětmi. Nakládá se totiž neustále zvyšují. Rostou ceny potravin a školních pomůcek, dražší je i jízdné.

Například ženy samoživitelky se tak dostávají do naprosto neřešitelné situace. „Pokud jsou na mateřské dovolené a nemají hlídání dětí ani zájem, nikdo je nezaměstná“, podotkla vedoucí Azylového domu pro matky s dětmi ve Valašském Meziříčí Naděžda Gilarová. Nedostátnou pak na nájem a nezbyde jim nic jiného než zažádat o pobyt v azylovém domě.

Se ženami v nouzi pod hranicí životního minima má Naděžda Gilarová bohaté zkušenosti. Během celých pět let, co azylový dům ve městě působí, totiž nezaznamenala volné místo. Jakmile se jedno uvolní, okamžitě na něj nastupuje další matka. Byt je každé rodině k dispozici na rok a tři čtvrtě.

Pomoc charit: jídlo a školní pomůcky

Podobné je to i jinde v kraji. Ve Zlínském žije bezmála osmáct set lidí, kterým musí odbor sociálních věcí

doplácet do životního minima, ve Vsetíně je to dokonce 2130 lidí.

„Sociálně slabým rodinám proto poskytujeme potravinovou pomoc, pomáháme s vybavením domácnosti a dětem pojižujeme školní pomůcky. Některým dětem můžeme zaplatit školní obědy a zájmové kroužky“, vyjmenovala způsoby pomoci vedoucí Charitního centra sociální pomoci ve Zlíně Ivetta Vlachová.

Dary poskytuje charita lidem na doporučení odboru sociálních věcí. Další pomocnou ruku podává jí chudým terénní sociální pracovníce.

Před dvěma lety totiž ve Zlíně vznikl unikátní projekt Výchovné působení v rodinách. Těžko uplatnitelné ženy nad čtyřicet let docházejí několikrát týdně do vypovívaných rodin a pomáhají chudým matkám bez potřebných sociálních návyků vést domácnost.

Lidé se učí, jak šetřit

„Úspěchy jsou obrovské“, zhodnotila nedávno vedoucí zlínského odboru sociálních věcí Jana Pobořilová.

Rodiče se totiž od zralých žen s řadou životních zkušeností naučí, jak ovařit bez drahých polotovarů, jak udržovat pořádek v domě nebo jak se dáji šetřit peníze. Někteří se dokonce začali orientovat ve světě úřadů.

„Sociální pracovníce jim také pomáhají vést domácí účetnictví. Díky tomu rodiče utratili peníze třeba za drahou věc, po které dlouho toužili, a po zbytek měsíce třeli bídu. Tak to bylo měsíc po měsíci“, popsal Jana Pobořilová.

Mnohé domácnosti se topí v dluzích

Žitnou situaci některých rodin ještě zhoršují narůstající dluhy. I chudí lidé manipulovaní reklamou si totiž napůjčovali od bank desetitisíce na zboží, které pak ale nezvládají splácet. A spirála dluhů nikdy nekončí.

Například jen ve Zlíně řeší exekutoři zhruba tři stovky exekucí z dávek státní sociální podpory za více než pět milionů korun. Štrážky se strhávají i z rodičovského příspěvku, který je nejvyšší, ze sociálního příspěvku a z příspěvku na bydlení.

„Rodiny tak mohou přijít o všechny přídatky, vyjma dávek na dítě a jednorázových částek, jako je potřebné nebo porodné“, vysvětlila nedávno mluvčí zlínského úřadu práce Miriam Majdišová.

Může být ještě hůř

Situace v kraji ani jinde v republice však ve srovnání s jinými zeměmi Evropské unie není nejhorší. Podle šetření Českého statistického úřadu z roku 2002 je ze všech obyvatel České republiky ohroženo chudobou okolo osmi procent lidí, zatímco ve Velké Británii ji trpí víc než pětina a v Itálii dokonce přes šestina procent lidí.

Rozdíl mezi sociálním postavením chudých a bohatých se ale bude podle odborníků dál zvešňovat. Ministerstvo práce a sociálních věcí před časem zveřejnilo, že kdyby neexistoval systém vyplácení důchodů a sociálních dávek, pod hranici ohrožení chudobou by žilo téměř čtyřicet procent všech Čechů.

VERONIKA KAPITÁNOVÁ

■ Jak to vidí

O pomoci rodinám v tíživé situaci

Jana Pobořilová
vedoucí odboru sociálních věcí, Zlín

Nejkritičtější skupinou z řad nezaměstnaných patří podle statistik lidé před důchodem. Proto se město Zlín rozhodlo vytvářet takzvaná veřejně prospěšná pracovní místa. Mezi ně patří i pomoc sociálně slabým rodinám. Právě proto jsme vytvořili projekt s názvem Výchovné působení v rodinách. Znalé ženy nad čtyřicet let, bohaté na životní zkušenosti, začaly docházet do problémových rodin. Naši stáli zaměstnanci, kteří se zabývají poskytováním kolizního opatrovníctví, se totiž do terénu a do rodin dostanou málo. Vidí, že to v rodině není dobré, vytykají to rodičům, ale prakticky už jim to nemají kdy vysvětlit. Přitom rodiče často nechápou, co se po nich chce. Pocházejí z dětských domovů nebo z naplň funkčních rodin, kde jim nikdo neukázal, jak se v životě orientovat, jak pečovat o domácnost, o volný čas a o děti.

Nevěděli ani, jak mají nakoupit

Zlín (ver) - Poprvé to byl šok, světla se nedávno dvazapadestilietá Daniela Pernicová ze Zlína, která už řadu měsíců pomáhá problémovým rodinám nakupovat a hospodařit.

Dřív by nevěřila, že jsou lidé, kteří si nedovedou ani zajistit program na den a nakoupit tak, aby jim zbyly peníze na dalších pár týdnů. Teď má ale zkušenosti bohaté.

Zaměstnal ji totiž odbor sociálních věcí v rámci jednoho z veřejně prospěšných míst dotovaných úřadem práce. Stala se terénní sociální

pracovnicí v projektu Výchovné působení v rodinách. Ačkoliv má vysokoškolské vzdělání, dva roky plnila statistiky nezaměstnaných.

„Mám na starost pár rodin, do kterých docházím pravidelně několikrát týdně. Chodím s nimi nakupovat, pomáhám jim uklízet, vařit a spravovat domácí rozpočet. K tomu jednou za čas chodím k dalším sedmi rodinám, které jsou o něco samostatnější,“ popsal.

Všem rodinám se snaží vypomoci i s organizací voného času dětí.

Rodiče totiž sami často v dětství nezažili, co je to dovolená nebo zájmový kroužek. Jejich děti už to díky novému projektu Výchovné působení v rodinách znají.

„Nejhorší je, že nikdy nevíte, na čem budete. Můžete se s rodiči předsdem domluvit třeba na malování bytu, vyklidíte všechny pokoje, když ale přijde na věc, couvnou. Nechce se jim nebo odejdou,“ přidala svou zkušenost její kolegyně Jarmila Kudělová. Obě se však shodují, že je práce baví.